

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1996

Vyhlásené: 24.10.1996 Časová verzia predpisu účinná od: 01.11.1996 do: 30.11.1998

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

300

VYHLÁŠKA

Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

z 2. októbra 1996

**o zabezpečovaní ochrany obyvateľstva pri výrobe, preprave, skladovaní
a manipulácii s nebezpečnými škodlivinami**

§ 1

Táto vyhláška upravuje podrobnosti na zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných škodlivín¹⁾ z hľadiska možnosti vzniku mimoriadnej udalosti²⁾ v objekte alebo v komplexe objektu (ďalej len „objekt“) pri výrobe, skladovaní a manipulácii s nebezpečnými škodlivinami (ďalej len „nakladanie s nebezpečnými škodlivinami“) a pri preprave nebezpečných škodlivín po dopravných komunikáciách (ďalej len „preprava nebezpečných škodlivín“).

§ 2

(1) Protiradiačné a protichemické opatrenia určené na zníženie alebo na eliminovanie následkov pôsobenia nebezpečných škodlivín na zabezpečenie ochrany obyvateľstva z hľadiska možnosti vzniku mimoriadnej udalosti (ďalej len „opatrenia“) pri nakladaní s nebezpečnými škodlivinami a pri preprave nebezpečných škodlivín sa členia na

- a) základné, ktoré sa vykonávajú pri každej mimoriadnej udalosti,
- b) doplnkové, ktoré sa vykonávajú pri mimoriadnej udalosti v závislosti od druhu nebezpečných škodlivín.

(2) Základnými opatreniami sú:

- a) monitorovanie územia,
- b) varovanie a vyznamenie obyvateľstva,³⁾
- c) evakuácia obyvateľstva,⁴⁾
- d) regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov,
- e) prvá predlekárska pomoc a prvá lekárska pomoc obyvateľstvu,⁵⁾
- f) použitie špeciálnych prostriedkov individuálnej ochrany osobami, ktoré podnikatelia ohrozujú svojou činnosťou,
- g) hygienická očista osôb,
- h) veterinárne opatrenie na úseku veterinárnej starostlivosti,⁶⁾
- i) zabezpečenie ochrany pracovníkov v objekte, ktorí nemôžu skončiť pracovnú činnosť a nachádzajú sa v oblasti ohrozenia,

j) likvidácia úniku nebezpečných škodlivín a zamedzenie ich nekontrolovaného šírenia.

(3) Doplnkovými opatreniami z hľadiska možnosti vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom chemickej látky sú:

- a) špeciálna očista terénu, budov a materiálu,
- b) ukrytie osôb.

(4) Doplnkovými opatreniami z hľadiska možnosti vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom rádioaktívnej látky sú:

- a) jódová profylaxia osôb,⁵⁾
- b) ukrytie osôb,
- c) vydanie zákazu konzumovania a používania nechránených potravín, krmív a vody⁵⁾ pre osoby a domáce zvieratá,
- d) dezaktivácia terénu, budov a materiálu,
- e) regulácia príjmu kontaminovaných potravín, krmív a vody⁶⁾ pre osoby a domáce zvieratá.

(5) Doplnkovými opatreniami z hľadiska možnosti vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom biologickej látky sú:

- a) špecifická profylaxia osôb,⁷⁾
- b) dezinfekcia, dezinsekcia a deratizácia oblasti ohrozenia.

(6) Základné a doplnkové opatrenia sú súčasťou plánu ochrany obyvateľstva,⁸⁾ pričom doplnkové opatrenia sa vykonávajú len v závislosti od druhu nebezpečných škodlivín.

(7) Plánom ochrany obyvateľstva sa rozumie súbor dokumentov, ktorý obsahuje opatrenia na ochranu obyvateľstva pri výrobe, preprave, skladovaní a manipulácii s nebezpečnými škodlivinami.

(8) Z hľadiska možnosti vzniku mimoriadnej udalosti sa vypracúva

- a) plán ochrany obyvateľstva pre prípad jadrovej havárie atómovej elektrárne,⁹⁾
- b) plán ochrany obyvateľstva pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečných škodlivín.

(9) Textová a grafická časť plánu ochrany obyvateľstva sa spracúva podľa prílohy č. 1.

§ 3

(1) Monitorovanie územia je opatrenie nevyhnutné na zistenie a hodnotenie danej situácie pred vznikom mimoriadnej udalosti, v období trvania následkov mimoriadnej udalosti a po odstránení jej následkov.

(2) Cieľom monitorovania územia v oblasti ohrozenia je vyhodnotiť stav zložiek životného prostredia, ktoré sú ohrozené prevádzkovaním objektu vo vlastníctve štátu alebo právnickej osoby, alebo fyzickej osoby (ďalej len „prevádzkovateľ zdroja ohrozenia“), v ktorom sa nakladá s nebezpečnými škodlivinami.

(3) Oblasťou ohrozenia sa rozumie ohrozené územie okolo zdroja ohrozenia, v ktorom sa pri vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečných škodlivín môže ohroziť život, zdravie, majetok alebo životné prostredie.

(4) Členenie oblasti ohrozenia a oblasti predpokladaného ohrozenia, ako aj spôsob jej zakresľovania z hľadiska výskytu chemických, rádioaktívnych a biologických látok sa vykonáva

podľa prílohy č. 2. Postup určovania oblasti ohrozenia a oblasti predpokladaného ohrozenia sa vykonáva podľa prílohy č. 3.

(5) Spôsob monitorovania územia v oblasti ohrozenia po vzniku mimoriadnej udalosti je súčasťou plánu ochrany obyvateľstva, ktorý vypracúva krajský úrad a okresný úrad.¹⁰⁾

(6) Prevádzkovateľ zdroja ohrozenia sa podieľa na zabezpečovaní monitorovania územia v oblasti ohrozenia a túto činnosť vykonáva nepretržite od začatia prevádzky zdroja ohrozenia.

(7) Výsledky monitorovania územia prevádzkovateľ zdroja ohrozenia alebo právnická osoba, ktorá sa podieľa na monitorovaní, odovzdáva telefónom alebo telefaxom okresnému úradu.

§ 4

(1) Reguláciou pohybu osôb a dopravných prostriedkov (ďalej len „regulácia“) pre oblasť ohrozenia sa rozumie

- a) odklonenie dopravy,
- b) zabránenie vstupu nepovolaným osobám do oblasti ohrozenia,
- c) zabezpečenie plynulosti prechodu odborných jednotiek,¹¹⁾ ktoré sú potrebné na záchranné, lokalizačné a likvidačné práce,
- d) zabezpečenie plynulosti odsunu osôb z oblasti ohrozenia,
- e) zabránenie evakuovanému obyvateľstvu v predčasnom návrate,
- f) zabránenie rozširovaniu následkov pôsobenia nebezpečných škodlivín mimo oblasti ohrozenia.

(2) Reguláciu plánuje okresný úrad. Ak oblasť ohrozenia presiahne územie jedného okresu, plánovanie regulácie koordinuje krajský úrad. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) koordinuje plánovanie regulácie, ak oblasť ohrozenia presiahne územie kraja. Regulácia sa vykonáva súčasne s varovaním obyvateľstva.

(3) Okresný úrad podľa druhu nebezpečnej škodliviny určí miesta, ktoré sa nachádzajú na hranici oblasti ohrozenia a na ktorých sa z hľadiska možnosti vzniku mimoriadnej udalosti zriaďujú kontrolné stanovišťa, ktoré plnia tieto úlohy:

- a) zaraďovanie osôb do skupín na kontaminované a nekontaminované účinkami nebezpečných škodlivín,
- b) triedenie dopravných prostriedkov na kontaminované a nekontaminované účinkami nebezpečných škodlivín,
- c) sústreďovanie údajov o dopravnej situácii,
- d) evidovanie osôb a dopravných prostriedkov,
- e) regulačného stanovišťa evakuácie,¹²⁾
- f) dozimetrickej kontroly a kontroly kontaminácie osôb, vecí a techniky.

(4) Reguláciu po vzniku mimoriadnej udalosti zabezpečuje Policajný zbor, Železničná polícia, obecná polícia alebo jednotky civilnej ochrany.¹³⁾

(5) Reguláciu po vzniku mimoriadnej udalosti pri preprave nebezpečných škodlivín zabezpečuje Policajný zbor, obec, okresný úrad.¹⁴⁾

(6) Krajský úrad koordinuje reguláciu pre oblasť predpokladaného ohrozenia, ak mimoriadna udalosť presiahne územie jedného okresu.

(7) Ministerstvo koordinuje reguláciu pre oblasť predpokladaného ohrozenia, ak mimoriadna udalosť presiahne územie jedného kraja.

(8) Varovanie obyvateľstva sa vykonáva súčasne s opatreniami uvedenými v odseku 1.

§ 5

(1) Špeciálnymi prostriedkami individuálnej ochrany osôb (ďalej len „prostriedky ochrany“) sú ochranné pomôcky na ochranu dýchacích ciest a povrchu tela; zabezpečuje ich prevádzkovateľ zdroja ohrozenia pre svojich zamestnancov a pre osoby, ktoré svojou činnosťou ohrozuje.

(2) Prostriedky ochrany sa používajú bez vyzvania ihneď po varovaní obyvateľstva po vzniku mimoriadnej udalosti.¹⁵⁾

§ 6

(1) Hygienická očista osôb (ďalej len „očista“) je zameraná na obmedzenie pôsobenia alebo na odstránenie nebezpečných škodlivín z povrchu ich tela.

(2) Očista sa plánuje osobitne pre obyvateľstvo a osobitne pre členov jednotiek civilnej ochrany, ktoré sú určené na záchranné, lokalizačné a likvidačné práce.

(3) Očista sa člení na

- a) čiastočnú, ktorá zabezpečí obmedzenie pôsobenia následkov nebezpečných škodlivín na čo najmenšiu možnú mieru; vykonáva sa ihneď po kontaminácii svojpomocou dostupnými prostriedkami,
- b) úplnú, ktorá zabezpečí odstránenie následkov nebezpečných škodlivín z povrchu tela; vykonáva sa v čo najkratšom čase po opustení kontaminovaného priestoru vo vopred určených zariadeniach civilnej ochrany.¹⁶⁾

(4) Očistu v zariadeniach civilnej ochrany zabezpečujú alebo vykonávajú:

- a) prevádzkovateľ zdroja ohrozenia pre svojich zamestnancov a jednotky civilnej ochrany zriadené pre potrebu vlastného objektu,
- b) právnické osoby pre svojich zamestnancov, ak vytvárajú jednotky civilnej ochrany,
- c) okresný úrad a obec pre zamestnancov právnických osôb, ktoré nevytvárajú jednotky civilnej ochrany, a pre ostatné obyvateľstvo, ako aj pre jednotky pridelené z iných územných celkov na vykonávanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác.

§ 7

Zabezpečenie ochrany pracovníkov v objekte, v ktorom nie je možné skončiť pracovnú činnosť, a tento objekt je v oblasti ohrozenia, spočíva najmä v zabezpečení

- a) ochrany dýchacích ciest a nekrýtych častí tela osôb,
- b) ukrytia osôb,
- c) režimu práce, odpočinku a striedania pracovníkov v zmene.

§ 8

(1) Likvidácia úniku nebezpečných škodlivín predstavuje najmä

- a) zabezpečenie takého počtu zamestnancov vybavených prostriedkami na ochranu dýchacích ciest a celoplošnej ochrany tela, aby sa zabezpečila účinnosť zásahu,

- b) zabezpečenie technických prostriedkov určených na likvidáciu úniku nebezpečných škodlivín a nebezpečného odpadu v súlade s osobitnými predpismi,¹⁷⁾
- c) zabezpečenie hasiacich alebo zriedčovacích látok,
- d) určenie lokalizačných a likvidačných prác zameraných na zabránenie úniku nebezpečných škodlivín z poškodených technologických zariadení prevádzkovateľa, ako je napr. utesnenie trhlín, uzavretie armatúr a nakladanie s nebezpečným odpadom podľa osobitných predpisov,¹⁸⁾
- e) určenie hranice bezpečnej oblasti, za ktorú sa bude evakuovať obyvateľstvo z oblasti ohrozenia a za ktorou budú umiestnené prostriedky určené na likvidáciu úniku nebezpečných škodlivín,
- f) odstránenie netesných prepravných cisterien z blízkosti obývaných priestorov a ich umiestnenie na voľnom priestranstve,
- g) zabezpečenie ochrany osôb v priestore úniku nebezpečnej škodliviny vodnou hmlou, ak to chemická povaha škodliviny dovoľuje.

(2) Zamedzenie nekontrolovaného šírenia nebezpečných škodlivín predstavuje najmä

- a) zabezpečenie tých zamestnancov, ktorí sú vybavení prostriedkami na ochranu dýchacích ciest a celoplošnej ochrany tela, na zachytenie, zbieranie, prečerpanie a odvoz nahromadených nebezpečných škodlivín do spracovateľského zariadenia,
- b) zabezpečenie technických prostriedkov, ktoré sú určené na zamedzenie nekontrolovaného šírenia nebezpečných škodlivín,
- c) zabezpečenie dekontaminačných, neutralizačných a dezinfekčných látok,
- d) zabránenie šírenia plyných nebezpečných škodlivín mimo priestoru, v ktorom sa vykonávajú likvidačné práce zrážaním rozprášenou vodou alebo vodnými stenami, ak to chemická povaha škodlivín dovoľuje.

§ 9

(1) Špeciálna očista terénu, budov a materiálu (ďalej len „špeciálna očista“) predstavuje odstránenie chemických nebezpečných škodlivín z ich povrchov.

(2) Špeciálnu očistu plánujú a zabezpečujú podľa významu dopravných komunikácií a podľa významu budov, ktoré majú vplyv na život územného celku:

- a) prevádzkovateľ zdroja ohrozenia pre oblasť ohrozenia a objekt,
- b) podnikatelia pre svoje objekty v oblasti ohrozenia, ak organizujú jednotky civilnej ochrany,
- c) okresný úrad a obec pre oblasť ohrozenia a pre oblasť predpokladaného ohrozenia, ak nepostačujú prostriedky prevádzkovateľa zdroja ohrozenia.

§ 10

(1) Dezaktivácia je odstránenie rádioaktívnych nebezpečných škodlivín z povrchu terénu, budov a materiálu na úroveň prípustných limitov.

(2) Dezaktivácia sa plánuje a zabezpečuje obdobne ako špeciálna očista podľa § 9 ods. 2.

§ 11

(1) Ukrytie¹⁹⁾ pre oblasť ohrozenia plánuje podľa druhu nebezpečných škodlivín a ich účinkov na ľudský organizmus a realizuje v ochranných stavbách²⁰⁾

- a) okresný úrad v súčinnosti s právnickými osobami a fyzickými osobami,
- b) obec,

c) podnikatelia pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti.

(2) Ukrytie počas pôsobenia nebezpečných škodlivín sa uprednostňuje pred evakuáciou.

§ 12

(1) Dezinfekcia a dezinsekcia je ničenie choroboplodných zárodkov a článkonožcov, ktoré predstavujú nebezpečenstvo ako prenášači choroboplodných zárodkov po vzniku mimoriadnej udalosti s únikom biologickej nebezpečnej škodliviny.

(2) Deratizácia je ničenie hlodavcov alebo zveri, ktorá predstavuje nebezpečenstvo ako prenášač choroboplodných zárodkov, článkonožcov alebo nebezpečných škodlivín spôsobujúcich ochorenie ľudí a zvierat po vzniku mimoriadnej udalosti.

(3) Dezinfekcia, dezinsekcia a deratizácia sa v oblasti predpokladaného ohrozenia vopred neplánuje a zabezpečuje sa obdobne ako špeciálna očista podľa ustanovenia § 9 ods. 2 a na základe zhodnotenia situácie po vzniku mimoriadnej udalosti.

§ 13

(1) Ministerstvo na základe analýzy možného ohrozenia osôb a majetku na území republiky pre prípad mimoriadnej udalosti odporúča krajskému úradu opatrenia, ktoré zabezpečuje v prípade, že oblasť ohrozenia presahuje územie jedného kraja.

(2) Ministerstvo informuje o preprave nebezpečných škodlivín tie krajské úrady, cez ktorých územie sa uskutočňuje preprava nebezpečných škodlivín.

(3) Krajský úrad na základe analýzy možného ohrozenia osôb a majetku na území kraja pre prípad mimoriadnej udalosti odporúča okresnému úradu opatrenia, ktoré zabezpečuje v prípade, že oblasť ohrozenia presahuje územie jedného okresu.

(4) Krajský úrad vyrozumieva o preprave nebezpečných škodlivín tie okresné úrady, cez ktorých územné obvody sa uskutočňuje preprava nebezpečných škodlivín.

(5) Krajský úrad na základe oznámenia okresného úradu o preprave nebezpečných škodlivín oznámi údaje o preprave nebezpečných škodlivín ministerstvu v prípade, že trasa prepravy presahuje územie jedného kraja.

(6) Okresný úrad na základe oznámenia dopravcu²¹⁾ o preprave nebezpečných škodlivín oznámi údaje o preprave nebezpečných škodlivín krajskému úradu v prípade, že trasa prepravy presahuje územie jedného okresu.

(7) Okresný úrad na základe analýzy územia okresu z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí a podľa druhu nebezpečných škodlivín v pláne ochrany obyvateľstva

- a) určuje, ktoré opatrenia sa budú realizovať v rámci jeho pôsobnosti,
- b) zabezpečuje realizáciu ďalších opatrení, ktoré sú potrebné na likvidáciu úniku nebezpečných škodlivín, ak tieto opatrenia nepatria do pôsobnosti iných orgánov štátnej správy, prevádzkovateľa zdroja ohrozenia, podnikateľov alebo obce,
- c) vymedzuje pre každý zdroj ohrozenia opatrenia, ktoré prevádzkovateľ zdroja ohrozenia zabezpečuje na ochranu obyvateľstva,
- d) vymedzuje pre podnikateľov v oblasti ohrozenia opatrenia, ktoré sú povinní zabezpečiť pre svojich zamestnancov a pre osoby, ktoré môžu byť bezprostredne ohrozené.

(8) Okresný úrad na základe žiadosti prevádzkovateľa zdroja ohrozenia

- a) určí iné opatrenia v prípade, že prevádzkovateľ zdroja ohrozenia v rámci svojej podnikateľskej činnosti trvale zníži nakladanie s nebezpečnými škodlivosťami,
- b) zruší povinnosť podľa odseku 7 v prípade zmeny technológie s vylúčením používania nebezpečných škodlivosťami.

§ 14

(1) Dopravcovia, ktorých predmetom činnosti je aj preprava nebezpečných škodlivosťami, sú povinní pred realizáciou prepravy nebezpečných škodlivosťami okrem plnenia povinností uvedených v osobitných predpisoch²²⁾, oznámiť údaje o preprave a dopravnom prostriedku, ktorým sa vykonáva preprava nebezpečných škodlivosťami podľa prílohy č. 4,

- a) orgánu civilnej ochrany okresného úradu, z územného obvodu ktorého sa preprava uskutočňuje, a to najneskôr 24 hodín pred začatím prepravy,²³⁾
- b) pri preprave po železnici aj Generálnemu riaditeľstvu železníc Slovenskej republiky prostredníctvom nakladacej stanice, a to najneskôr 48 hodín pred jej plánovaným uskutočnením.

(2) Prepravca nebezpečných škodlivosťami je povinný oboznámiť dopravcu o ich zložení, spôsobe ochrany osôb, likvidácie následkov ich úniku a vybaviť ho technickými prostriedkami na likvidáciu úniku nebezpečných škodlivosťami.

(3) Orgán colnej správy na hraničnom priechode nahlási orgánu civilnej ochrany okresného úradu údaje podľa prílohy č. 4 písm. c), i) a j) o tranzitnej preprave a dopravnom prostriedku, ktorým sa vykonáva preprava nebezpečných škodlivosťami,²⁴⁾ do 3 hodín po vstupe na územie republiky a po opustení územia republiky; ak ide o prepravu jadrového materiálu, je povinný nahlásiť údaje o tranzitnej preprave aj Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky.

(4) Pri havárii dopravných prostriedkov, ktoré prepravujú nebezpečné škodlivosťami,

- a) dopravca a podnikatelia, ktorí zabezpečujú odstraňovanie následkov havárie, sa podieľajú na vyzozumení v oblasti predpokladaného ohrozenia nebezpečnými škodlivosťami, na regulácii v oblasti predpokladaného ohrozenia nebezpečnými škodlivosťami, na likvidácii úniku nebezpečných škodlivosťami alebo na znížení nebezpečnosti ohrozenia životov, zdravia, majetku a životného prostredia, ak to nepatrí do pôsobnosti orgánov štátnej správy alebo obcí,
- b) prepravca pri odstraňovaní následkov havárie spolupracuje s orgánmi miestnej štátnej správy a s obcami pri odstraňovaní následkov mimoriadnej udalosti, pri vykonávaní asanácie podľa pokynov príslušných orgánov štátnej správy v súlade s osobitnými predpismi²⁵⁾ a pri zneškodňovaní všetkých odpadov,²⁶⁾ ktoré vznikli v dôsledku mimoriadnej udalosti a jej likvidácie, a to spôsobom, ktorý neohrozuje život, zdravie ani majetok ľudí, ani životné prostredie.

(5) Prepravca a dopravca zabezpečujú vo svojich objektoch pohotovosť pracovníkov zaradených do jednotiek civilnej ochrany počas trvania prepravy rádioaktívnych látok.

§ 15

Orgány, ktoré vydali opatrenia na zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných škodlivosťami pri ich výrobe, preprave, skladovaní a manipulácii pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky, ich upraví v súlade s touto vyhláškou do 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia jej účinnosti.

§ 16

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. novembra 1996.²⁷⁾

Gustáv Krajči v. r.

Príloha č. 1
vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 300/1996 Z. z.

TEXTOVÁ A GRAFICKÁ ČASŤ PLÁNU OCHRANY OBYVATEĽSTVA

A. Textová časť

1. Textová časť plánu ochrany obyvateľstva obsahuje

- a) plán varovania a vyrozumienia obyvateľstva,
- b) plán evakuácie obyvateľstva,
- c) zoznam členov havarijných komisií,
- d) plán zvolania členov havarijných komisií,
- e) plán monitorovania územia,
- f) plán hygienickej očisty a špeciálnej očisty terénu, budov a materiálu,
- g) plán prípravy obyvateľstva,
- h) plán prípravy a nácvikov činnosti havarijných komisií,
- i) plán kontrolnej činnosti,
- j) plán zabezpečenia prostriedkami individuálnej ochrany vrátane špeciálnych prostriedkov individuálnej ochrany,
- k) plán zabezpečenia činnosti v objekte, v ktorom nie je možné skončiť pracovnú činnosť,
- l) prehľad zdrojov ohrozenia,
- m) prehľad mimoriadnych udalostí,
- n) prehľad prepráv nebezpečných škodlivín,
- o) prehľad nebezpečných škodlivín s uvedením

1. druhu nebezpečnej škodliviny,

2. obchodného názvu,

3. chemického zloženia,

4. vlastností,

5. množstva,

- p) rozhodnutie o realizácii opatrení na zabezpečenie ochrany obyvateľstva.

2. Pre prípad havárie atómovej elektrárne textová časť obsahuje aj

- a) plán ukrytia obyvateľstva,
- b) plán dozimetrického zabezpečenia,
- c) plán regulácie pohybu osôb a zabezpečenia jódovej profylaxie,
- d) plán dezaktivácie, ktorého súčasťou je plán likvidácie a trvalého uloženia dezaktivačných prostriedkov a ostatného kontaminovaného materiálu, ktorý po použití predstavuje rádioaktívny materiál,
- e) plán regulácie spotreby potravín, krmovín a vody.

B. Grafická časť

1. Grafická časť plánu ochrany obyvateľstva sa vypracúva na mapových listoch a obsahuje údaje o

- a) polohy zdroja nebezpečnej škodliviny s predbežným vyhodnotením oblasti ohrozenia,
- b) evakuačných trasách a priestoroch umiestnenia evakuovaných osôb,
- c) rozmiestnení kontrolných stanovišť,
- d) rozmiestnení zariadení na varovanie s vyznačením hranice spoľahlivého účinku,
- e) miestach stacionárneho a trasách mobilného monitorovania,

- f) objektoch vyžadujúcich osobitnú starostlivosť,
 - g) trasách presunu, nasadenia síl a prostriedkov, ako aj o priestoroch ich rozmiestnenia,
 - h) rozmiestnení jednotiek a zariadení civilnej ochrany.
2. Grafická časť plánu ochrany obyvateľstva sa vypracúva na mapách alebo plánoch obcí v mierkach 1:1 440, 1:2 880, 1:5 000 alebo 1:10 000, na okresnej úrovni v mierkach 1:25 000 alebo 1:50 000, na krajskej a republikovej úrovni v mierkach 1:200 000 alebo 1:500 000 podľa konkrétnych podmienok a možností.

Príloha č. 2
vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 300/1996 Z. z.

**ČLENENIE OBLASTI OHROZENIA A OBLASTI PREDPOKLADANÉHO OHROZENIA A SPÔSOB
ICH ZAKRESĽOVANIA**

A. Chemické látky

1. Oblasť ohrozenia sa člení na

- a) pásmo, v ktorom sa pôsobenie nebezpečných škodlivín prejaví ohrozením života a životného prostredia (ďalej len „pásmo smrteľného ohrozenia“),
- b) pásmo, v ktorom sa pôsobenie nebezpečných škodlivín prejaví ohrozením zdravia a životného prostredia (ďalej len „pásmo ohrozenia zdravia“).

2. Oblasť predpokladaného ohrozenia sa člení na

- a) pásmo priameho ohrozenia nebezpečnými škodlivinami, ktorého vonkajšia hranica je minimálne 50 metrov od zdroja ohrozenia daná stredovým uhlom 360°,
- b) ochranné pásmo, ktorého vonkajšia hranica je minimálne 100 metrov od zdroja ohrozenia daná stredovým uhlom 360°,
- c) pásmo ohrozenia výparmi nebezpečnej škodliviny, ktoré je na účely predbežného vyhodnotenia dané 40° výsečou, pričom jej stred je orientovaný v smere prízemného vetra,
- d) bezpečný priestor, v ktorom sa výskyt nebezpečnej škodliviny nepredpokladá a ktorý je vzdialený najmenej 100 metrov od miesta výskytu nebezpečnej škodliviny.


3. Na účely spracovania plánu ochrany obyvateľov sa na vyhodnotenie oblasti ohrozenia pri mimoriadnej udalosti s únikom chemickej látky používa stredový uhol 360°. Miesto výskytu nebezpečnej škodliviny sa označuje typovou značkou



100 x,

kde



„“ je značka miesta výskytu nebezpečnej škodliviny,
„100“ je množstvo nebezpečnej škodliviny v tonách,
„x“ je druh nebezpečnej škodliviny vyznačený chemickou značkou.

4. Hranica pásma smrteľného ohrozenia sa zakresľuje dvojitou modrou čiarou, hranica ohrozenia zdravia jednoduchou modrou prerušovanou čiarou a typová značka modrou farbou vyfarbená žltou farbou.

5. Pri zakresľovaní jednotlivých pásiem ohrozenia bezprostredne po vzniku mimoriadnej udalosti sa na účely predbežného vyhodnotenia používa stredový uhol 40°, pričom stred pásiem je orientovaný v smere prízemného vetra.

6. Hranica pásma priameho ohrozenia sa zakresľuje plnou červenou čiarou, hranica ochranného pásma a pásma ohrozenia výparmi sa zakresľuje dvojitou prerušovanou modrou čiarou.

B. Rádioaktívne látky

1. Oblasť ohrozenia sa v prípade jadrovej havárie člení

- a) na územie

1. vymedzené 30-kilometrovým okruhom okolo jadrovoenergetického zariadenia v Jaslovských Bohuniciach,
 2. vymedzené 20-kilometrovým okruhom okolo jadrovoenergetického zariadenia v Mochovciach,
 - b) na pásma
 1. vymedzené 5-kilometrovou, 10-kilometrovou a 30-kilometrovou vzdialenosťou od zdroja v Jaslovských Bohuniciach,
 2. vymedzené 5-kilometrovou, 10-kilometrovou a 20-kilometrovou vzdialenosťou od zdroja v Mochovciach,
 - c) na 16 sektorov s veľkosťou stredového uhla 22,50, pričom nultý stupeň prvého sektora je orientovaný na sever.
 2. Z oblasti ohrozenia sa v prípade jadrovej havárie a na základe skutočnej meteorologickej situácie vyčleňuje aj
 - a) bližšie ohrozené územie, ktoré predstavuje 5-kilometrové pásma a 5 sektorov v 10-kilometrovom pásme, pričom stred prostredného z nich je orientovaný v smere prízemného vetra,
 - b) ohrozené územia, ktoré predstavuje 5 sektorov od 10-kilometrového pásma do 30-kilometrového pásma pri zdroji v Jaslovských Bohuniciach alebo od 10-kilometrového pásma do 20-kilometrového pásma pri zdroji v Mochovciach, pričom stred prostredného z nich je orientovaný v smere prízemného vetra.
 3. Pri preprave nebezpečných škodlivín s možnosťou úniku rádioaktívnych látok sa oblasť ohrozenia neplánuje.
 4. Hranica pásma sa zakresľuje plnou čiarou
 - a) čiernej farby 5 km od zdroja ohrozenia,
 - b) hnedej farby 10 km od zdroja ohrozenia,
 - c) červenej farby 30 km a 20 km od zdroja ohrozenia.
 5. Hranica bližšie ohrozeného územia a hranica ohrozeného územia sa zakresľujú čiernou farbou.
- C. Biologické látky
1. Oblasť predpokladaného ohrozenia sa člení na
 - a) pásma bezprostredného ohrozenia, v ktorom je možnosť ohrozenia života a zdravia,
 - b) ochranné pásma, v ktorom je možnosť vzniku ochorenia pri nasledujúcom prenose prirodzenými cestami prenosu.
 2. Hranica pásma bezprostredného ohrozenia sa zakresľuje plnou červenou čiarou a hranica ochranného pásma sa zakresľuje dvojitoú hnedeou čiarou.

Príloha č. 3 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 300/1996 Z. z.

POSTUP URČOVANIA OBLASTI OHROZENIA A OBLASTI PREDPOKLADANÉHO OHROZENIA

A. Chemické látky

1. Na určenie polomeru pásma smrteľného ohrozenia a pásma ohrozenia zdravia v odkrytom rovinatom teréne za predpokladu, že nebezpečná škodlivina nepodlieha samovoľnému chemickému rozkladu,

$$H = 54,2 \cdot N \cdot \sqrt[3]{\left(\frac{M}{D \cdot v \cdot K}\right)^2},$$

kde

„H“ je polomer (hĺbka) pásma smrteľného alebo pásma zraniteľného zamorenia udaný v metroch (m),

„M“ je hmotnosť uvoľnenej nebezpečnej škodliviny udaná v kilogramoch,

„D“ je smrtiaci alebo zraňujúci expozičný súčin udaný v miligramoch na liter vzduchu pri minútovej inhalačnej expozícii,

„v“ je rýchlosť prízemného vetra udaná v m.s⁻¹,

„K“ je koeficient vertikálnej stálosti atmosféry, ktorý sa rovná pri

- a) inverzii číslu 2,
- b) izotermii číslu 3,
- c) konvekcie číslu 4,

„N“ je teplotne závislý korekčný faktor okamihového odparu nebezpečnej škodliviny.

Hodnota korekčného faktora sa vypočíta zo vzťahu

$$N = \sqrt[3]{\left(\frac{t - t_v}{t - t_v + \frac{L_v}{c_p}} \right)^2}$$

kde

„t“ je teplota v mieste úniku nebezpečnej škodliviny,

„t_v“ je teplota varu nebezpečnej škodliviny za normálneho atmosférického tlaku,

„L_v“ je merné výparné teplo nebezpečnej škodliviny,

„c_p“ je merné teplo nebezpečnej škodliviny v plynnej fáze.

2. Na určenie polomeru pásma smrteľného ohrozenia a pásma ohrozenia zdravia pre potreby spracovania havarijných plánov a plánov ochrany hodnota

„v“ = 1 m.s⁻¹,

„K“ = 2,

„N“ = 0,13.

3. Pre škodliviny, ktorých teplota varu je nad teplotou okolia, nemožno na výpočet faktora „N“ použiť uvedený vzorec, a preto je pre ne taxatívne určený faktor

„N“ = 0,13.

4. Smrteľný expozičný súčin sa vypočíta podľa vzťahu

$$D_s = 0,025 \cdot \text{RrCL}(x) \cdot X \text{ mg.min./l},$$

kde

„RrCL(x)“ je inhalačná smrteľná koncentrácia pre krysu v mg.m⁻³ s časom pôsobenia v hodinách,

„X“ je čas pôsobenia škodliviny v hodinách.

Vo výpočte sa uvažuje s hodnotou RrCL(x), pričom (x) = 4; potom základný vzťah pre výpočet smrteľného expozičného súčinu je

$$D_s = 0,1 \cdot RrCL(4) \text{ mg} \cdot \text{min} \cdot 1.$$

5. Zraňujúci expozičný súčin sa vypočíta podľa vzťahu

$$D_z = \frac{D_s}{10}.$$

6. Bezprostredne po havárii sa na vyhodnotenie na účel bližšej špecifikácie pásma ohrozenia použije vzorec upravený na základe faktora času

$$H = 54,2 \cdot N \cdot \sqrt[3]{\frac{M^2}{(D \cdot v \cdot K)^2 \cdot U}},$$

kde

„U“ je čas trvania úniku nebezpečnej škodliviny pri havárii v minútach.

7. Vertikálna stálosť atmosféry sa určuje podľa vzťahu

$$t = t_{50} - t_{200},$$

kde

„t“ je teplotný gradient,

„t₅₀“ je teplota vzduchu vo výške 50 cm nad terénom,

„t₂₀₀“ je teplota vzduchu vo výške 200 cm nad terénom.

Teplotný gradient sa vydělí štvorcem rýchlosti prízemného vetra

$$i = \frac{t}{V^2}$$

a vypočíta sa index i, podľa ktorého sa určí vertikálna stálosť atmosféry. Inverzia je, ak $i \leq -0,1$; izotermia je, ak $i \leq +0,1$ alebo $i > -0,1$; konvekcia je, ak $i \geq +0,1$.

Orientačne možno uvažovať, že

a) inverzia vzniká asi hodinu pred západom slnka a zaniká v priebehu jednej hodiny po východe slnka,

b) konvekcia vzniká asi dve hodiny po východe slnka a zaniká dve až dve a pol hodiny pred západom slnka.

8. Vypočítané hodnoty polomerov pásma smrteľného ohrozenia a pásma ohrozenia zdravia platia pre rovinatý a odkrytý terén. Na účely predbežného vyhodnotenia 1 km mestskej zástavby alebo zalesneného terénu zodpovedá cca 3,5 km odkrytého terénu.

9. Oblasť ohrozenia sa určuje, ak ide o látky

a) horľavé, zápalné a oxidujúce podľa STN,¹⁾

b) výbušné na základe množstva látky a maximálneho výbuchového tlaku.

B. Rádioaktívne látky

Vymedzenie oblasti je v pôsobnosti Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky pre každé novozriadené jadrovoenergetické zariadenie.

C. Biologické látky

Určenie hraníc jednotlivých pásiem je v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky²⁾ a Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky.³⁾

Príloha č. 4 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 300/1996 Z. z.

ÚDAJE O PREPRAVE A O DOPRAVNOM PROSTRIEDKU, KTORÝM SA VYKONÁVA PREPRAVA NEBEZPEČNÝCH ŠKODLIVÍN

Údaje o preprave a o dopravnom prostriedku, ktorým sa vykonáva preprava nebezpečných škodlivín, sú:

- a) názov a adresa dopravcu a prepravcu, jeho telefónne, faxové alebo ďalekopisné čísla,
- b) názov, adresa výrobcu a spracovateľa nebezpečnej škodliviny, ich telefónne, faxové alebo ďalekopisné čísla,
- c) názov a množstvo nebezpečnej škodliviny vrátane jej obchodného názvu, Kemmlerov kód a UN kód (identifikačné číslo látky podľa zoznamu Organizácie Spojených národov),
- d) spôsob prepravy,
- e) miesto začatia a miesto skončenia prepravy,
- f) trasa prepravy,
- g) čas začatia prepravy a predpokladaný čas skončenia prepravy,
- h) opatrenia na zabezpečenie ochrany obyvateľstva pre prípad mimoriadnej udalosti,
- i) druh vozidla, štátna poznávacia značka vozidla, ktorým sa preprava uskutočňuje,
- j) pri tranzitnej preprave čas každého prechodu štátnej hranice.

- 1) § 3 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva.
- 2) § 3 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 3) § 3 ods. 13 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 4) Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 75/1995 Z. z. o zabezpečovaní evakuácie.
- 5) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.
- 6) Zákon Slovenskej národnej rady č. 11/1992 Zb. o organizácii veterinárnej starostlivosti Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 7) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí.
- 8) § 13 ods. 1 písm. b), § 15 ods. 1 písm. a) a § 16 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 9) Napríklad § 16 zákona č. 28/1984 Zb. o štátnom dozore nad jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení.
- 10) § 13 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 11) § 2 ods. 1 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 27/1995 Z. z. o zabezpečovaní organizovania jednotiek civilnej ochrany.
- 12) § 8 ods. 1 písm. e) vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 75/1995 Z. z.
- 13) Napríklad § 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 251/1994 Z. z. Zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/1994 Z. z. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 61/1993 Z. z. o zriadení Železničnej polície Slovenskej republiky.
- 14) Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
- 15) § 8 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 16) § 3 ods. 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 17) Napríklad zákon č. 238/1991 Zb. o odpadoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 255/1993 Z. z. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 19/1996 Z. z., ktorou sa ustanovuje kategorizácia odpadov a vydáva Katalóg odpadov.
- 18) § 8 až 10 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 606/1992 Zb. o nakladaní s odpadmi.
- 19) § 3 ods. 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 20) § 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 21) § 4 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave.
- 22) Napríklad Dohovor o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) (vyhláška ministra zahraničných vecí č. 8/1985 Zb.) v znení neskorších predpisov. Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 62/1967 Zb. o nadobudnutí účinnosti nového znenia Prílohy I k Medzinárodnému dohovoru o preprave tovaru po železniciach (CIM). Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 64/1987 Zb. o Európskej dohode o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR). Zákon Slovenskej národnej rady č. 494/1991 Zb. o štátnej správe v odpadovom hospodárstve v znení neskorších predpisov.
- 23) § 16 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 24) § 6 ods. 2 a § 9 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z.
- 25) Napríklad zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov.
- 26) Zákon č. 238/1991 Zb.
- 27) Týmto dňom strácajú platnosť tieto predpisy:
Prevádzkové havárie s výronom nebezpečných škodlivín (CO 51-5/s), vydaný Ministerstvom národnej obrany Československej socialistickej republiky v roku 1981,

Ochrana obyvateľstva a opatrenia v ekonomike pri radiačnej havárii JEZ (CO-2-19), vydaný Československou komisiou pre atómovú energiu, Federálnym ministerstvom národnej obrany, Ministerstvom zdravotníctva a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky a Ministerstvom zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky v roku 1989.

- 1) Napríklad STN 730802 pre nevýrobné objekty.
- 2) § 19 písm. r) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z.
- 3) § 23 zákona č. 87/1987 Zb. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

